

Innlandet Fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret
2325 HAMAR

Høringsinnspill om alternative opplæringsmodeller i Innlandet fylkeskommune fra UDF Innlandet

Fylkesstyret i Utdanningsforbundet Innlandet har behandlet høringsnotatet om alternative opplæringsmodeller til hovedutvalg for utdanning slik det framkommer i saksframlegg til Fylkesutvalget 30.4.24 og i notat til Hovedutvalg for utdanning 30.5.24.

Av de fire modellene som presenteres i saksframlegget mener fylkesstyret det kun er modell 2 (vg1 i skole, deretter lærlingeløp over 3 år med undervisningsstøtte fra skole) som kan være aktuell. Vi har likevel noen bemerkninger til modellen.

Utdanningsforbundet Innlandet er opptatt av at vi skal ha elevens beste som hovedpremiss når ny skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller skal vedtas. Videregående opplæring i Innlandet fylkeskommune skal ha god kvalitet for alle elever.

Utdanningsforbundet Innlandet mener opplæringen skal gis av kvalifisert personell, både faglig og pedagogisk. Vi stiller derfor spørsmål ved hvorvidt det er skolen eller bedriftene som skal ha ansvar for opplæringen. Slik modell 2 er presentert, ser det ut til at bedriften får hovedansvaret for opplæringen i programfagene, noe vi er skeptiske til. Modellen ser ut til å være konsentrert om kompetansemålene i læreplanen, og vi er redd det vil bli lagt lite vekt på den overordnede delen, fagenes verdier, kjerneelementer, tverrfaglige temaer og grunnleggende ferdigheter når bedriftene skal ha hovedansvaret. Som det påpekes i saksframlegget er det en utfordring at eleven binder seg til ett lærefag og en lærebedrift for 3 år, og vi er derfor usikre på om bedriftene vil kunne dekke alle områdene i læreplanen.

Når det gjelder vurdering, legges det opp til en 5 timers teoretisk eksamen i lærefaget på vg3-nivå, til erstatning for vurdering med karakter i programfag fra vg1 og vg2. Vi vil understreke at elevene likevel bør få vurdering underveis, for at kvaliteten på opplæringen skal være best mulig. Som det står i læreplanen, skal underveisvurderinga bidra til å fremme læring og utvikle kompetanse. Dette vil kreve god vurderingskompetanse hos den instruktøren i bedriften som veileder lærlingen. Modellen forutsetter at man har lærebedrifter som kan ha lærlinger i tre år, mot normalt to år. Fylkeskommunedirektøren peker på som en utfordring at lærlingen låser seg til ett lærefag og en lærebedrift over tre år. Vi er enige i at dette er en utfordring, og spør også

om det kan bli en utfordring å skaffe lærebedrifter som er villige til å «låse» seg til lærlinger over tre år.

En annen utfordring som nevnes i saksframlegget, er lærlingenes alder. Det kan være vanskelig for en 16-17åring å begynne å jobbe uten å ha fått mer opplæring og praksis gjennom YFF-faget. Det vil også kreve mye oppfølging fra bedriften, både av lærlingen og opp mot foresatte og skole ettersom lærlingen er under 18 år. Og som vi har nevnt tidligere, skal opplæringen anerkjenne ungdomstidens egenverdi.

Etablering av en nettskole i Innlandet fylkeskommune

Utdanningsforbundet Innlandet synes Fylkeskommunedirektøren redegjør godt for de forutsetningene og begrensningene innenfor fjernundervisning som følger av den nye opplæringslovens §14-4. Vi krever at dersom deler av opplæringa skal gis som fjernundervisning, skal det være faglig eller pedagogisk begrunnet. Det skal ikke gis fjernundervisning i fag som et økonomisk sparetiltak. Dersom fjernundervisning må gis, skal den være trygg og pedagogisk forsvarlig, i tråd med bestemmelsene i Opplæringsloven §14-4.

Utdanningsforbundet Innlandet støtter derfor Fylkeskommunedirektørens anbefaling om at det i første omgang etableres følgende tilbud:

1. Mulighet til å kunne ta programfag ut fra interesse for og ønske om fordypning i fag (relevant for elever ved små skoler der mulighetene for bredde i tilbudet av fag er begrenset)
2. Mulighet til å ta ett eller flere fag på nytt som ikke er bestått (rett til meropplæring jfr. fullføringsretten i ny opplæringslov)
3. Undervisning til elever som av helsemessige årsaker ikke kan følge ordinær opplæring
4. Digital undervisning i programfag på yrkesfag (jfr. modell 2 og 4)
5. Fellesfag og enkelte programfag for voksne som supplement til tilbudet i Karriere Innlandet

Som viktige rammebetingelser for nettskolen beskriver fylkeskommunedirektøren lærernes kompetanse, teknologiske krav, personvern og datasikkerhet. Utdanningsforbundet Innlandet mener det er positivt at en nettskole vil gi lærere ved mindre skoler mulighet til å fylle opp stillingen ved å undervise både på sin lokale skole og i nettskolen. Vi må imidlertid understreke at en viktig faktor for å lykkes er at det finnes kvalifiserte lærere som *ønsker* å jobbe med digital undervisning.

Innlandet fylkeskommune har i dag har et tilbud om nettundervisning, både innenfor studieforberedende fag og fellesfag på yrkesfag, for elever med ungdomsrett (16-19 år) som av ulike grunner ikke kan delta i ordinær undervisning gjennom Fylkesdekkende senter for nettundervisning ved Trysil vgs. Her tilbys også nettbasert opplæring for voksne i alle fellesfag på yrkesfag, programfag Helse og oppvekst (vg1 og tre vg2-løp) og fag som kreves for generell studiekompetanse tilbys. Her ligger også fylkets eneste tilbud innen vg3 Tannhelsesekretær, som er samlingsbasert med nettstøtte og praksis på Trysil tannklinikk.

Utdanningsforbundet Innlandet mener det er naturlig at den erfaringen og den kompetansen som finnes ved Fylkesdekkende senter for nettundervisning ved Trysil vgs må benyttes og danne grunnlag for etableringen av en egen nettskole i Innlandet fylkeskommune.

Med vennlig hilsen

Thore Johan Nærbøe
Fylkesleder

Gry Rollag Føsker
Kontaktperson vgo/fagskole

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.